

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

PRACTICUM I
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
PRIMER CURS

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Pràcticum I
Codi	102022
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer / Segon Semestre
Horari	<i>Veure programa assignatura per cada grup</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Veure lloc segons grup SLPI Facultat de Ciències de l'Educació</i>
Llengües	Català / Castellà
<u>Responsable de l'assignatura</u>	
Nom professor/a	Maribel García
Departament	Sociologia
Universitat/Institució	Facultat de Ciències de l'Educació
Despatx	G6-150
Telèfon (*)	93 581 3195
e-mail	maribel.garcia@uab.cat

2 . Contextualització de l'assignatura

Les pràctiques d'anàlisi de primer (*Practicum I*) estan pensades com una primera pressa de contacte de l'alumnat amb un centre escolar i el seu àmbit territorial proper, per a la reflexió i l'anàlisi.

Està impartida per professorat de les àrees de Sociologia i Didàctica i Organització Educativa. El seu disseny i ubicació al Pla d'Estudis permet que estigui perfectament complementada amb l'assignatura de Context Social i Gestió Escolar i amb alguns dels temes treballats a l'assignatura d'Educació i Contextos educatius.

Tant per les competències que es treballa com pels continguts que aborda es relaciona també amb altres matèries del Grau, com ara:

- Els centres educatius en educació infantil
- Observació sistemàtica i anàlisis de contextos
- Societat, família i escola
- Processos educatius i aprenentatge

3 . Objectius formatius de l'assignatura

Les pràctiques de primer tenen per objectiu fonamental que els estudiants, en grup, prenguin un primer contacte com a futurs professionals amb un Centre Escolar i facin una observació de caràcter global de tres aspectes fonamentals: l'entorn social de l'escola, una aproximació rigorosa i sistemàtica a la observació i anàlisi a la realitat educativa i organitzativa d'un centre escolar i al territori en que aquests s'ubica.

Objectius generals:

1. Estudiar la complexitat de les institucions educatives en una societat en canvi.
2. Analitzar la relació entre l'entorn social i l'escolar i les relacions socials que es donen en el si de l'escola.
3. Aplicar la perspectiva sociològica a l'anàlisi de la realitat educativa i dels diferents contextos socials.
4. Comprendre les relacions escola i entorn social.
5. Identificar els elements que configuren un centre educatiu.
6. Comprendre les relacions sistemàtiques entre els diferents plantejaments institucionals de centre i la dinàmica escolar

Objectius instrumentals:

7. Instrumentar eines per a l'observació sistemàtica de la realitat escolar i social
8. Recollir i elaborar dades de fonts primàries (entrevistes, diari d'observació...) i secundàries (estadístiques, anàlisi de documents...) així com saber interpretar-les en relació als coneixements teòrics apresos a altres assignatures vinculades a la matèria.
9. Comunicar formalment els resultats obtinguts del procés d'anàlisi de la realitat social i escolar

4 . Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competències	Resultats d'aprenentatge
G.3 Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.	G3.1 Integrar en el discurs idees, propostes i alternatives teòriques, procedimentals, i axiològiques diverses. G3.2 Discutir de forma documental i raonada els diferents punts de vista i saber trobar-ne les connexions i punts comuns.
TF.3 Treballar en equips i amb equips del mateix àmbit o interdisciplinaris.	TF3.1 Aportar idees i saber-les integrar en el treball conjunt de l'equip. TF3.2 Compartir el coneixement específic amb altres professionals per assegurar una solució o producte millor.
TF.5. Reconèixer i avaluar la realitat social i les seves interrelacions de factors implicats com necessària anticipació de l'acció.	TF5.1 Diagnosticar la realitat socio-educativa dels centres a partir de la identificació dels factors socials que la condicionen. TF5.2 Aplicar les dades obtingudes en el diagnòstic socio-educatiu en el procés de planificació educativa.
EI.5 Saber observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència per saber reflexionar al respecte.	EI.5.1 Construir guies i pautes d'observació. EI5.2 Integrar i analitzar les dades i informacions dels diferents tipus d'observació. EI5.3 Relacionar les observacions dels contextos educatius amb les teories i aprenentatges formals realitzats.
EI.16. Conèixer l'organització dels centres educatius i la diversitat d'accions que implica el seu òptim funcionament.	EI.16.1 Definir els elements que constitueixen un centre educatiu com a organització complexa. EI.16.2 Comprendre el funcionament de les diferents estructures organitzatives del centre escolar.
EI. 22. Comprendre la funció, les possibilitats i límits de l'educació a la societat actual i les principals competències que atenyen els centres i als seus professionals.	EI22.1 Reflexionar sobre el rol de l'escola en una societat en procés de canvi. EI22.2. Identificar el marc d'autonomia del Mestre en la societat actual.
FBI6.3. Analitzar la practica docent i les	FBI6.3.1 Interpretar críticament les dades

condicions institucionals que la emmarquen per poder analitzar les dades obtingudes, comprendre críticament la realitat i elaborar-ne informes conclusius.	obtingudes de fonts primàries i secundaries. FBI6.3.2 Reflexionar sobre el rol del professorat en contextos de desigualtat social i en un marc institucional determinat.
PI.8 Conèixer formes de col·laboració entre els diferents sectors de la comunitat educativa i el seu entorn social.	PI8.1 Raonar processos de causalitat entre factors educatius i factors socials. PI8.2 Donar respostes integrades i complexes davant els fenòmens educatius.

5 . Continguts de l'assignatura

1. Tipologia de centres d'Educació Infantil a Espanya i a Catalunya.
2. Caracterització del territori: relacions escola i entorn.
3. Escola i Administració educativa.
4. Naturalesa i diversitat dels rols dels professionals en els centres educatius d'Educació Infantil.
5. La col·laboració entre professionals vinculats al món de la infància.
6. Els projectes d'escola: sentit, tipologia, estructuració i caracterització.
7. Agrupament dels alumnes i organització de l'aula.
8. Els espais educatius de l'escola.
9. Anàlisi dels processos comunicatius i interactius amb les famílies.
10. Instruments i metodologies de recollida i anàlisi de dades en Educació.

6 . Activitats formatives i metodologia

El Practicum 1 del grau d'educació infantil es un mòdul integrat per un seguit d'activitats formatives diverses i amb un sentit clarament exploratori i d'anàlisi global de la realitat escolar i social. Les diferents activitats estan organitzades sobre dues variables diferents: localització i agrupament.

* Localització: fa referència al lloc on es realitzen. Poden ser activitats d'aula i activitats de camp.

Les activitats d'aula són els tallers, seminaris i tutories individuals o col·lectives que permeten planificar i concretar les accions formatives que integren el mòdul de Practicum 1. Les activitats de camp són les que es realitzen fora de la universitat, sobretot vinculades a un centre d'Educació Infantil i en relació al territori on aquest s'ubica.

* Agrupament: fa referència a la naturalesa de l'activitat. Pot ser de tipus individual o grupal.

Són activitats individuals de caràcter exploratori, analític i descriptiu que cada estudiant ha de fer per sí mateix. Aquestes activitats poden ser preparatòries del treball de camp o d'estudi particular de les dades sobre el territori. Les activitats grupals representen la part més important del mòdul i es vehiculen en relació al grup d'estudiants que fan pràctiques en un mateix centre educatiu i treballen de forma cooperativa.

El professorat de la Facultat assignarà per a cada una de les escoles de les zones assignades a la UAB un nombre màxim de 5 alumnes. Aquests alumnes conformen un equip de treball que opera col·lectivament en totes les activitats grupals del curs. Només el professorat de la Facultat i en circumstàncies excepcionals pot modificar les composicions dels grups o les assignacions a escoles o zones escolars.

Els alumnes matriculats a un grup classe es dividiran en zones geogràfiques i tindran assignat un tutor-a de Facultat.

Activitat	Hores	Metodologia	Competències
Seminari	8	Seminaris de discussió i avaluació dels processos dissenyats. Tallers sobre metodologia i anàlisi de dades. Exposicions de treballs i conclusions. Debats i reflexions sobre qüestions bàsiques dels continguts treballats al Practicum. Supervisió del desenvolupament grupal.	G3.1; EI.5.1; EI5.2; FBI6.3.1 ; FBI6.3.2
		Estada en el centre educatiu: observació, elaboració d'informes, anàlisi de documents. Estudi de les situacions quotidianes al centre educatiu: espais formatius formals i informals.	TF3.2; G3.2; EI5.3; PI8.1; PI8.2; EI.16.1; EI.16.2

Estada al centre de practiques i al territori	72	Elaboració del diari de camp i notes d'observació.	
Autònoma	70	Preparació individual i grupal dels informes i activitats individuals i grupals. Elaboració de la memòria final. Estudi del territori: dades, estadístiques, etc. Anàlisi i estudi de la realitat escolar. Preparació d'exposicions.	TF5.1; TF3.1; TF3.2; TF5.2; EI22.1; EI22.2

7 . Sistema d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura Practicum I ha de permetre la constatació de l'assoliment de les competències identificades en un primer nivell d'assoliment. Igualment ha de tenir present el disseny global de la matèria i les seves orientacions metodològiques.

L'avaluació consta d'un seguit d'indicadors que cal tenir presents:

- Memòria final**, suposa una ponderació del 60% de l'avaluació i representa una síntesi descriptiva, valorativa i analítica de les diferents activitats, cerques i observacions realitzades durant tot el Practicum I.
- Tutories i tallers**, suposen un ponderació del 15% de l'avaluació i suposen la supervisió i seguiment d'algunes activitats de tipus pràctic i metodològic supervisades pel professorat de la Facultat.
- Exposicions de treballs**, implica un 20 % de l'avaluació i consta en l'assistència i participació de les reunions plenàries entre tots els estudiants i el tutors per tal de comunicar, valorar i analitzar les tasques i funcions realitzades en els diferents centres dels diferents territoris o zones escolars.
- Informe del centre**, implica un 5% de l'avaluació i ha de ser emes pel professor responsable de l'equip de treball i considerarà aspectes professionalitzadors de la tasca realitzada al centre.

Quadre resum d'avaluació

Activitat	Ponderació	Resultat d'aprenentatge
Memòria final	60%	G3.1, EI.5.1, EI5.2 , FBI6.3.2, TF3.2, G3.2, EI5.3 PI8.1, PI8.2, EI.16.1, EI.16.2, TF5.1, TF3.2, TF5.2 , EI22.1
Tutories i tallers	15%	G3.1, G3.2, EI.16.2, TF5.1
Exposicions de treballs	20%	TF3.1, TF3.2, G3.2, EI5.3 PI8.1, PI8.2
Informe del centre	5%	EI5.3

8. Bibliografia i enllaços web

ANYON, J (1999) "Clase Social y conocimiento escolar" a Fernández Enguita, M. (comp.) *Sociología de la educación. Textos fundamentales*. Barcelona, Ariel

ANTÚNEZ S. (1993): **Claves para la organización de centros escolares**. Horsori, Barcelona.

ANTÚNEZ, S. i GAIRÍN, J. (1996): **Fundamentos y prácticas de la organización escolar**. Graó, Barcelona.

ALEGRE, M.A.(2006) L'acollida i l'escolarització de l'alumnat d'origen estranger al sistema educatiu català. A BONAL, X (dir). *L'Estat de l'educació a Catalunya. Anuari 2005*. Barcelona, Ed. Mediterrània, 2006.

AADD, *Sociología de la Educación*. Ed. Barcanova, 1983.

CARRASCO, S (1998) "Usos y abusos del concepto de cultura", dins *Cuadernos de Pedagogía*, nº 264, p. 14-18.

CARRASCO, S. (2005) "Interculturalidad e inclusión: principios para evaluar la acogida del alumnado de origen extranjero", dins *Aula de Innovación Educativa*, nº 147.p.64-68

CORONEL, J.M.; LÓPEZ, J. y SANCHEZ, M. (1994): **Para comprender las organizaciones escolares**. Repiso, Sevilla.

FERNANDEZ PALOMARES. F (coord) *Sociología de la Educación*, Pearson. Madrid.

GAIRÍN, J. y DARDER, P. (Coord.) (1996): **Organización de centros educativos. Aspectos básicos**. Praxis, Barcelona.

GARCIA GRACIA, M. (2003) El sistema de enseñanza como construcción histórica y social a. Fernández Palomares (Coord) *Sociología de la educación*, Ed. Pearson, Prentice Hall, Madrid.pp.87-114

PARSONS, T (1990) "El aula como sistema social. algunas de sus funciones en la sociedad americana" a *Educación y Sociedad*, vol 6, pp, 173-195

SANTOS, M. (2000): **La escuela que aprende**. Morata, Madrid.

TABERNER, J., *Sociología y Educación*. Tecnos, Barcelona, 1999

Webs d'interès

<http://www.gencat.cat/educacio>

<http://www.fbofill.org>

<http://www.mec.es>

<http://www.institutodeevaluacion.mec.es/>

9. Model Cronograma

S	Seminaris subgrup de 20 estudiants (a, b, c, d)
G	Treball en grup petit sobre territori
E	Estada escola

	1 ^a set	2 ^a set	3 ^o set	4 ^a Set	5 ^a set	6 ^a set	7 ^a set	8 ^a set	9 ^a set	10 ^a set	11 ^a set	12 ^a set	13 ^a set	14 ^a set	15 ^a set	16 ^a set	17 ^a set	18 ^a set	19 set
8 9																			
9 10	Sa Sb	G	E	E	E	Sc Sd	E	E	E	Sa Sb	E	E	E	E	E	E		Sa Sb	
10 11		G	E	E	E		E	E	E		E	E	E	E	E				
11 12	Sc Sd	G	E	E	E	Sa Sb	E	E	E	Sc Sd	E	E	E	E	E	E		Sc Sd	
12 13		G	E	E	E		E	E	E		E	E	E	E	E				
13 14	G	G	E	E	E	G	E	E	E	G	E	E	E	E	E	E			
14- 15	G	G	E	E	E	G	E	E	E	G	E	E	E	E	E	E			